

Staat van het Dier

BESCHOUWINGEN EN OPINIES OVER DE VERSCHUIVENDE
RELATIE TUSSEN MENS EN DIER IN NEDERLAND

Aanleiding

Waarom is er nog een brede maatschappelijke discussie over de Staat van het Dier:

- Compromissen
- Vooruitgang – innovaties
- Infectieziekten
- Voortschrijdend inzicht
- Respect – verandering waarde van het dier

Staat van het Dier na 25 jaar RDA

- Publieksenquête Kantar 2018
- Beschouwingen diergroepen RDA-leden
- Veranderende positie van dieren
- Schurende kwesties

- RDA-agenda

Staat van het Dier

Over begaanbare wegen

Met deze bundeling van enquêteresultaten, beschouwingen over verschillende diergroepen en essays over schurende kwesties hopen wij u te inspireren.

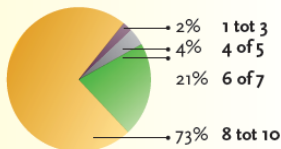
[Lees meer in hoofdstuk 1 ▶](#)

De staat van het dier in de ogen van het Nederlandse publiek

Hoe beoordelen Nederlanders het welzijn van dieren en de manier waarop wij dieren behandelen? En is er voortgang geboekt?

[Lees meer in hoofdstuk 2 ▶](#)

Mate waarin dierenwelzijn mensen aan het hart gaat

Rapportcijfer gegeven op schaal van 1 t/m 10.

Grenzeloos samenleven

Hoe kijken we naar het welzijn van dieren in de natuur? En welke rol spelen wetenschappelijke inzichten en emoties hierin? Moeten we ons zorgen maken over de "niet gehouden dieren"? *Framing van dieren als ongedierte is niet langer acceptabel.*

[Lees meer in hoofdstuk 3 ▶](#)

Het best geregeld van allemaal?

Dierproeven liggen maatschappelijk gevoelig en de meningen hierover zijn sterk verdeeld. Hoe komt dat? Dierproeven kennen strikte regels, zijn deze voldoende voor het welzijn van de dieren? *Proeven op dieren zijn dierproeven, of ze nu wettelijk gedefinieerd zijn of niet.* [Lees meer in hoofdstuk 7 ▶](#)

Naar een dierwaardige kringlooplandbouw

Is het welzijn inclusief gezondheid van productiedieren verbeterd? Wat zijn nog hardnekkige welzijnsissues? *Stel het welzijn van dieren centraal in de transitie naar een kringlooplandbouw.*

[Lees meer in hoofdstuk 4 ▶](#)

Pets, passie en professionaliteit

Gaat het goed met het welzijn van onze dierbare metgezellen of zijn we blind voor onze eigen tekortkomingen in onze omgang met dieren? *Honden horen niet in bed.* [Lees meer in hoofdstuk 5 ▶](#)

Vreemde snoeshanen ter lering ende vermaeck

Zijn dierentuinen nog van deze tijd? *Een dierentuin is geen pretpark.* [Lees meer in hoofdstuk 6 ▶](#)

Nulmeting:

Dieren hebben moreel recht op leven

80%

Mensen hebben morele plicht om goed te doen voor dieren

72%

Dieren hebben een eigen waarde, omdat ze gevoel hebben

63%

Dieren hebben een eigen waarde, omdat ze onderdeel zijn van het ecosysteem

54%

Er bestaat een grote middengroep die vertrouwen heeft hoe we in Nederland met dieren omgaan. We zien weinig tot geen verschil in achtergrond (stad/platteland, leeftijd).

[Lees meer in hoofdstuk 2 ▶](#)

Schurende kwesties

De natuur: een sprookje?!
Dieren in de natuur

[Lees meer in hoofdstuk 8 ▶](#)

Heel Holland doodt
Doden van dieren

[Lees meer in hoofdstuk 9 ▶](#)

De grutto of de koe
Ecologie versus technologie

[Lees meer in hoofdstuk 10 ▶](#)

Vermenselijking
Dieren zijn net mensen

[Lees meer in hoofdstuk 11 ▶](#)

Knutselen aan dieren
Genetische modificatie bij dieren

[Lees meer in hoofdstuk 12 ▶](#)

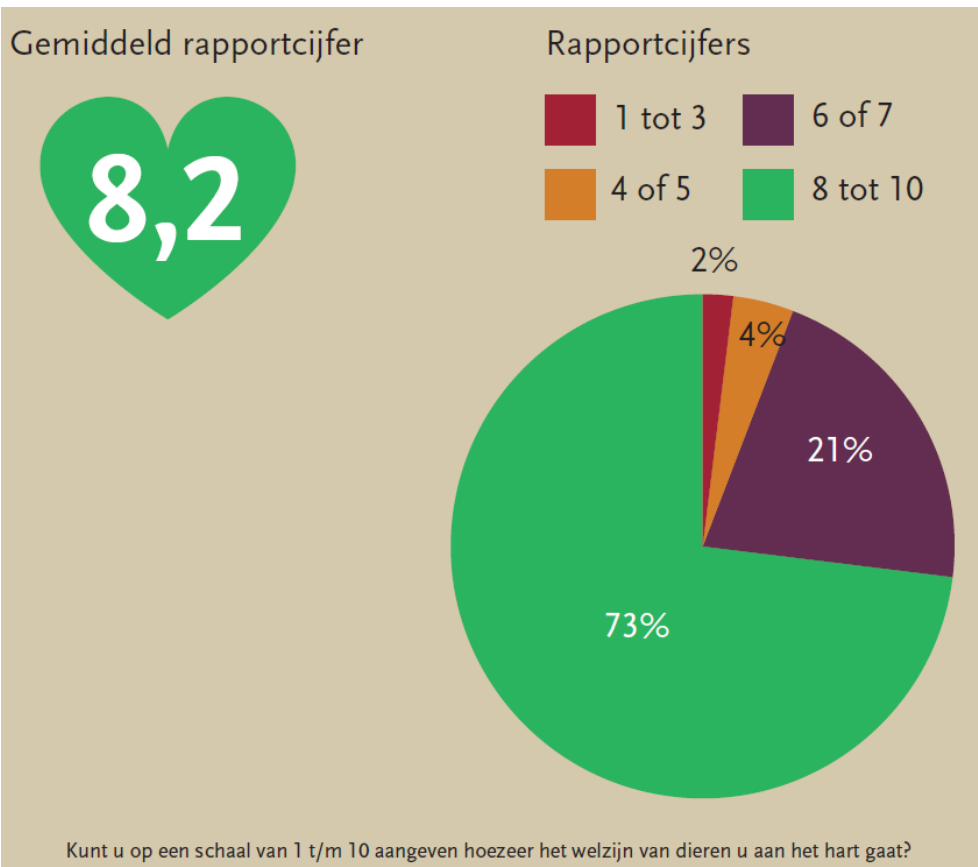

Dieren tussen de regels door
Wet- en regelgeving

[Lees meer in hoofdstuk 13 ▶](#)

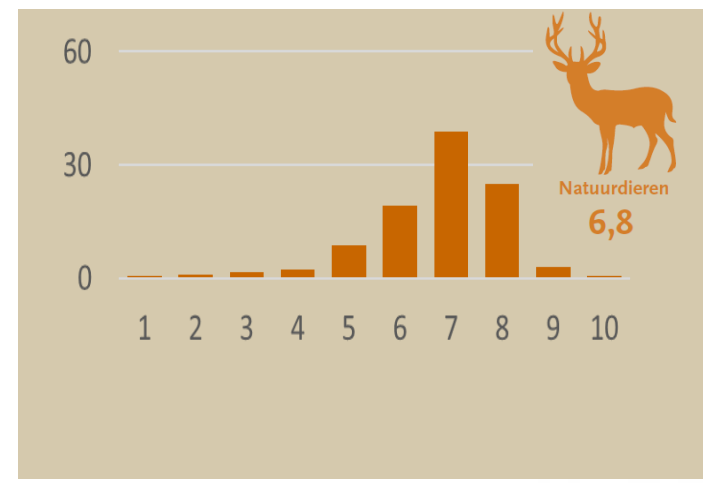
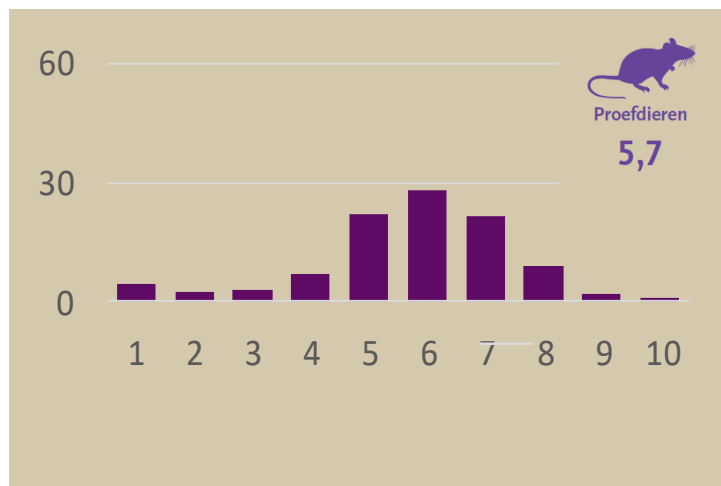
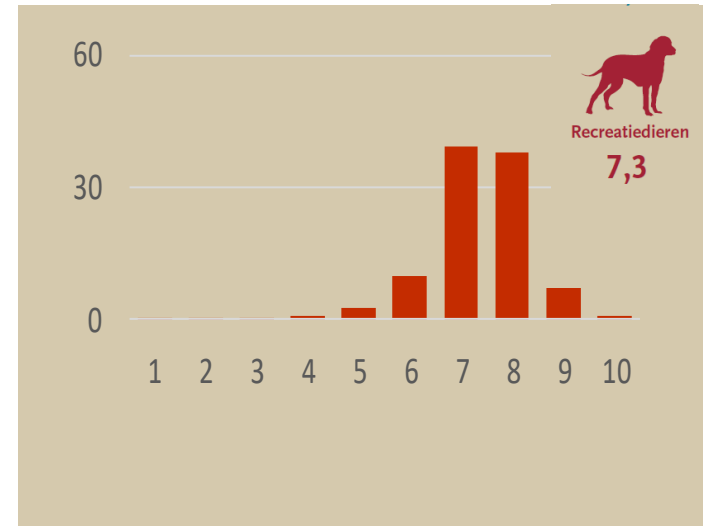
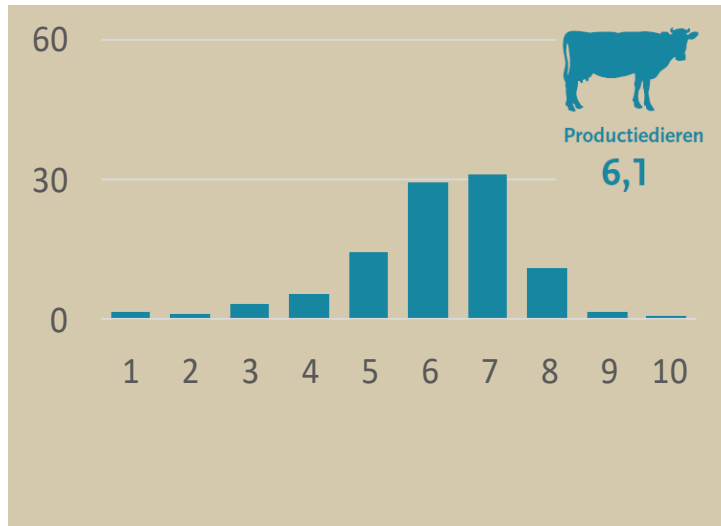
Dierwelzijn gaat ons aan het hart!

In hoeverre gaat het welzijn van dieren u aan het hart? (schaal 1 t/m 10)

Hoe staat het dier er voor ?

Welk cijfer zou u geven voor de manier waarop er wordt omgegaan met .. ?

Heeft dier het in NL goed?

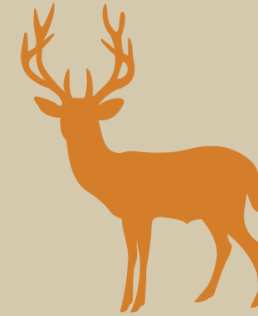
Productiedieren

Recreatiedieren

Proefdieren

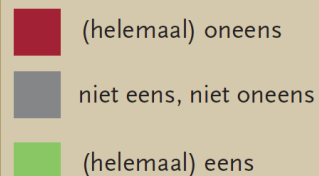

Natuurdieren

Het welzijn van de dieren* is de afgelopen 10 jaar sterk verbeterd.

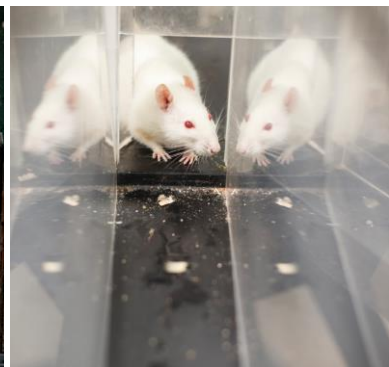

De dieren hebben het in Nederland veel beter dan in andere Europese landen.

25 jaar welzijn & gezondheid

- Meer aandacht en zorg voor vrijwel alle diersoorten.
- Meer kennis over ecologie en diergedrag.
- Bij professionele dierhouders en bij burgers meer bewustzijn over welzijn en gezondheid van dieren.
- Verbetering in de gezondheidszorg voor dieren.
- Erkenning eigenheid van (dierentuin) dieren
- Betere wetgeving voor proefdieren.

Heerser → rentmeester → partner

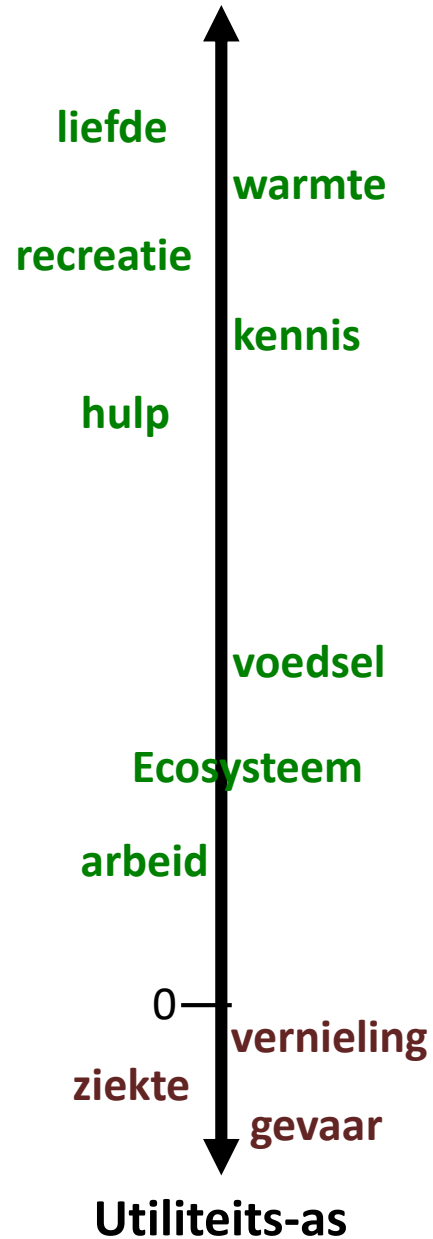
Dieren waren vooral productiemiddel met mensen als eigenaar en heerser: ‘de mens beschikt’

→ verschuiving richting rentmeesterschap, dieren met zorg en respect beheerd

→ naar een nieuwe rol voor dieren als partner, met recht op waardig bestaan en erkenning van eigenheid van dieren en dierpopulaties.

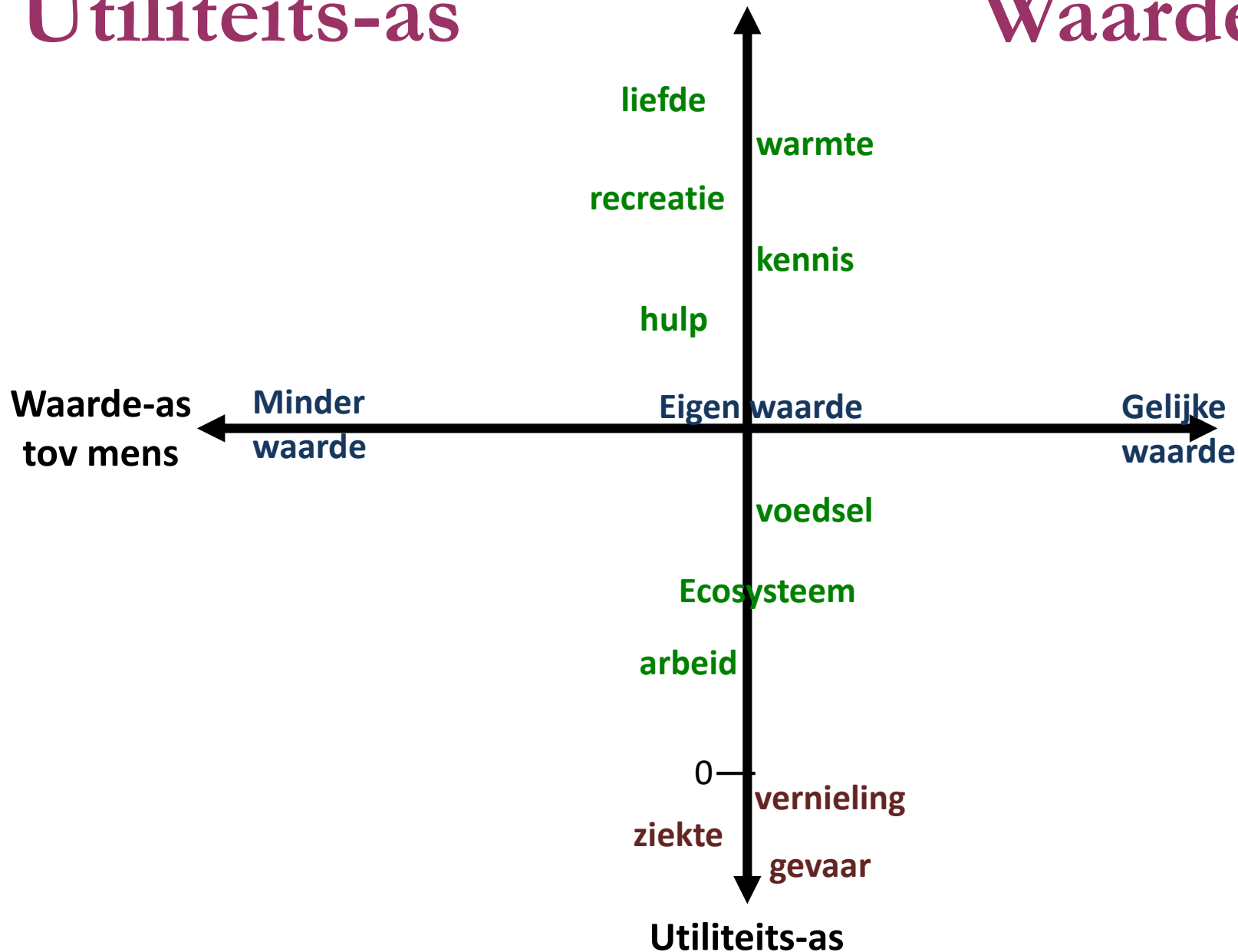

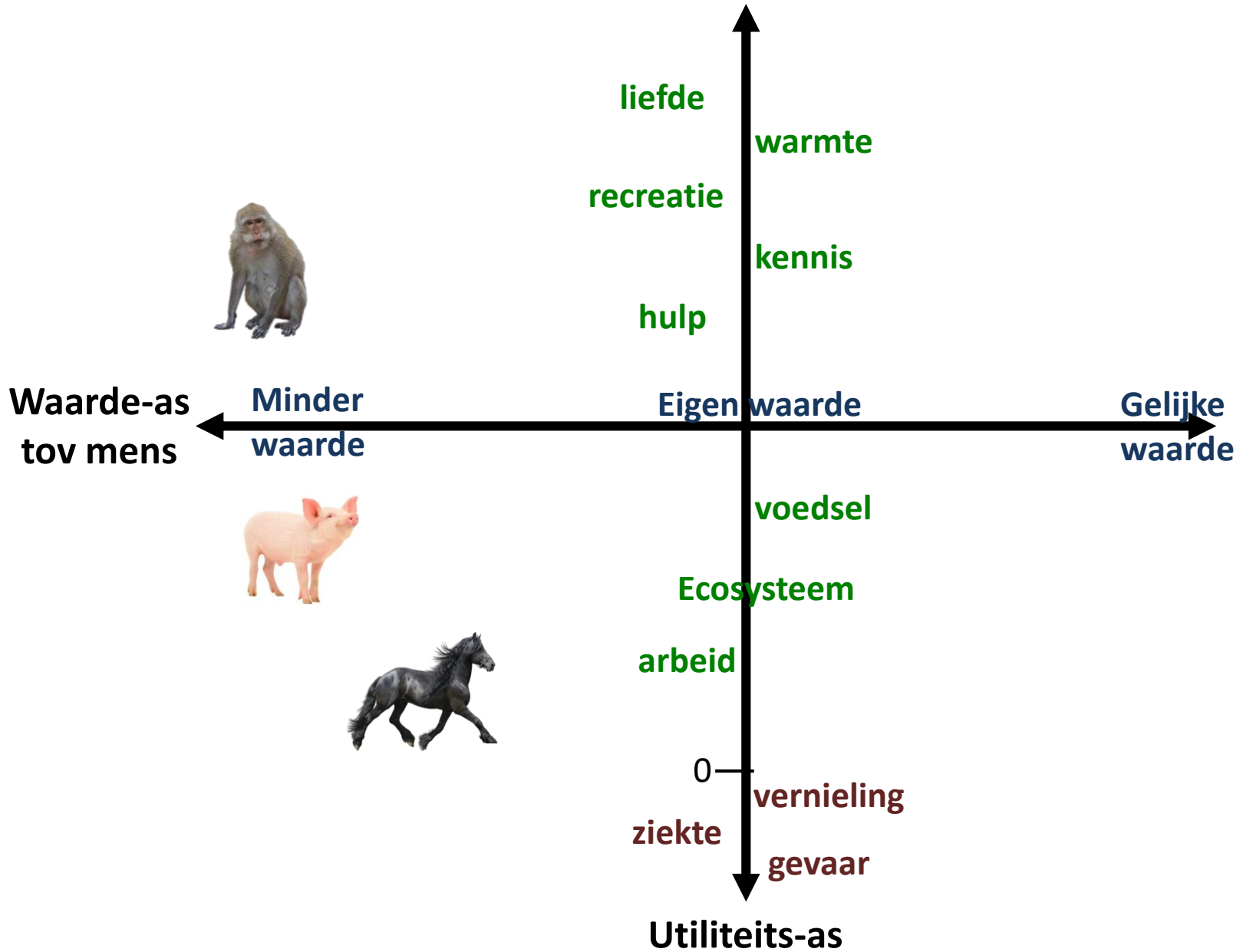
Utiliteits-as

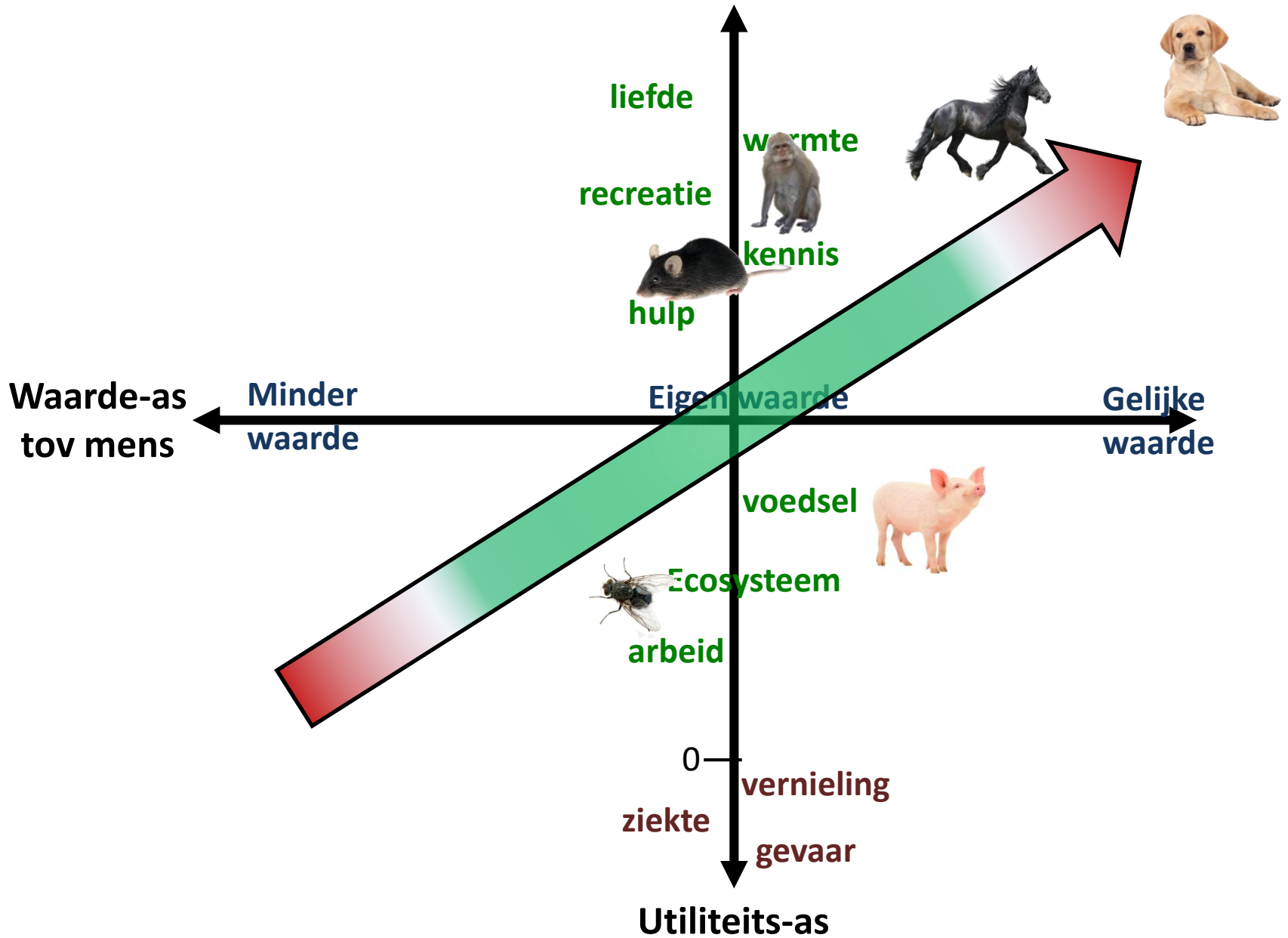

Utiliteits-as

Waarde-as

‘On’-gedierte bestaat niet

‘Framing van diersoorten als ongedierte is niet langer acceptabel.’

- Zorgplicht versus afblijfplicht
- Grootte en kwaliteit van leefgebieden
- Erkenning van het belang van ecosystemen
- Nuancering van begrip ‘plaagdieren’

Honden horen niet in bed

‘Partnerschap is ook accepteren van eigenheid’

- Grenzen aan de relatie mens dier
- Erfelijke gebreken
- Meer kennis van diergedrag → verveling
- Gezondheidsrisicos

In het nieuws

Circulariteit en Welzijn

‘Noodzaak tot structurele verbetering van welzijn en gezondheid: kringlooplandbouw is een kans’

- Kwesties blijven: sterfte, verveling, transport,..
- Klimaat en voedselzekerheid
- Systeem verbeteringen omarmen
- Circulaire landbouw waarbij gezondheid en welzijn centraal staan

Conclusies rapport RDA compliment voor veehouders

Dierentuin is geen pretpark

‘Een dierentuin is geen pretpark’

- Commerciele en concurrerende ondernemingen
- Groot maatschappelijk draagvlak
- Rol in bescherming leefgebieden uitleggen
- Betere bewustwording van bezoekers
- Erkenning dierentuinen met kwaliteitseisen

Proeven op dieren zijn dierproeven

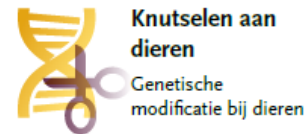
‘Proeven op dieren zijn dierproeven, of ze nu wettelijk zo gedefinieerd zijn of niet.’

- Huisvesting en verzorging ook buiten de proeven.
- Proefdiervrij onderzoek stimuleren
- Betere bescherming ongewervelde dieren.

Schurende kwesties

- Er is een aanhoudende discussie:
 - Manier waarop dieren gehouden worden,
 - Mangel van (schijnbaar) tegengestelde belangen,
 - Wijze waarop wij met dieren samenleven,
 - Manier waarop dieren gemodificeerd worden worden.
 - Versnipperde wettelijke bescherming van dieren
 - Het doden van dieren
- Er is daarom een noodzaak voor continue dialoog.

Schurende kwesties: de rol van de RDA

- Plaats van het dier in de kringlooplandbouw: productiedieren en dieren in de landbouw ecosystemen.
- Doden van dieren, onder welke voorwaarden
- Welzijns- en gezondheidsrisico's bij vermenselijking;
- Rol van nieuwe technieken in de fokkerij van dieren: “design”-dieren en gebruik van CRISPR-Cas;
- Dierenwelzijn in de verschillende bestuurslagen;
- Gezondheid en sterfte bij jonge dieren;

